

Hvis man har en vis interesse for sin by, dens vé og vel. Hvis man føler, man ud over sit daglige arbejde har tid og kræfter til at fylde sit liv med andet og mere, er det mit standpunkt, at man bare skal gå på. Det var bestemt ikke ærgerrighed, der gjorde det, – skønt noget i den retning ligger der vel altid gemt i menneskelivets dybder. Det begyndte som skorstenssyn! – Heldigvis var min gamle ven, boghandler Bruun Møller også valgt af kommunen. Folk morede sig kosteligt. Jeg kunne ikke frigøre mig for den tanke, at man fra sognerådets side havde villet drille lidt, navnlig formanden, P. Hauge, og min gode ven, snedkermester Søren Willadsen. Nå, det gik meget godt, og så vidt jeg husker, drak vi megen god kaffe undervejs.

Men jeg måtte også udføre meget andet offentligt arbejde. Jeg blev bl. a. formand i Borgerforeningen, og jeg blev der i ca. 20 år, ligesom jeg en kort tid var bestyrelsesmedlem i Vejen Handelsstandsforening. I Borgerforeningen kom de store opgaver, først vandværket, der fik en lykkelig løsning. At kombinere dette med bygning af gasværk lå jo snublende nær, men dette måtte vi fravige, vistnok fordi det var kostbart, og desuden havde vi, i tilfælde af en krig, tørv og brunkul.

Tanken om et springvand knyttet til vor berømte billedhugger Hansen Jacobsens navn har spøget i S.

Hansen Jacobsen i sin stue i æresboligen.

Willadsens hjerne, thi det var ham, der fik ideen, og så gennemførte Borgerforeningen vort bekendte »Troldepringvand«. Oplysningen herom spredtes over hele landet og gav Vejen betegnelsen »Troldebyen«.

I forbifarten nævner jeg 2 foreninger, som jeg fik med at gøre en kort tid: Vejen Handelsstandsforening (Fr. Kasten, formand) som bestyrelsesmedlem og Kunstforeningen for Vejen og Omegn (som formand). Det sidste gik ikke allerbedst. Ja, programmerne var såmænd gode nok (– Gaubiere-balletten f. eks. –), men den gamle tid var forbi. Købmand P. Lauridsen star-

tede foreningen og gennemførte en række strålende forestillinger i årene efter starten. Herold og Cornelius, kgl. skuespillere Olaf Poulsen og Emil Poulsen (der siddende i en stol, fordi han havde lammelse i benene, tolkede Skule Jarl i Henrik Ibsens »Kongs-emnerne«. Mesterligt! Uforglemmeligt!)

Noget, der også gjorde stærkt indtryk på mig, var

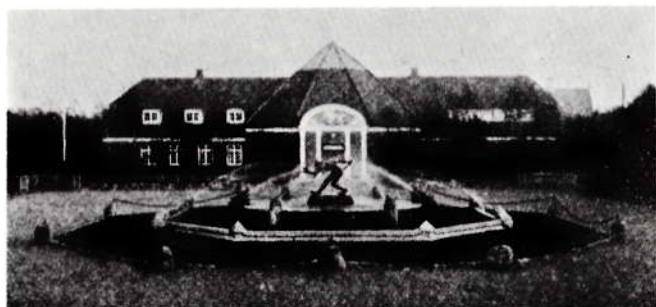
Hansen Jacobsens hus 1911.

et besøg af det kgl. kapels sextet af træblæsere, vistnok formidlet af vort bysbarn, kgl. kapelmusikus Aage Oxenvad, en god ven af komponisten Carl Nielsen, der komponerede en klarinet-koncert til ham.

Nå, det var et lille sidespring! Kunstforeningen blev ved at bestå og virker den dag i dag. Heldigvis. –

Men så kom det store nummer, en begivenhed, der vakte opsigt overalt i landet. Det er forkert, når betegnelsen senere var Vejen Museum, thi Hansen Jacobsens Museum var det rette navn. – Bruun Møller holdt os underrettet om, at vor bys æresborger, billedhuggeren og keramikeren, agtede at bygge nede ved sit atelier i Skibelund Krat, og straks optog Vejen Borgerforening den gamle tanke med at bygge et Hansen Jacobsen Museum med beboelse i Vejen, og jeg foreslog, at man skulle holde et møde med bestyrelserne i samtlige

foreninger i Vejen samt Vejen sogneråd. Tanken fik almindelig tilslutning. Vi propagerede for sagen, og et udvalg bestående af Willadsen, vognmand Klockmann og jeg stod for indsamlingen. Hvert hus blev besøgt, og der indsamledes ca. 16.000 kr., et temmelig stort beløb efter den tids forhold. Kommunen tilskød samme beløb, men da musæet var kalkuleret til 50.000

Vejen Museum – indviet 13. juli 1923.

kr., manglede der et betragteligt beløb, som kommunen tilskød og vel endda lidt mere. –

Angående indvielse af springvand og museum mere senere.

Gennemførelsen af Johannes Lauridsens portrætmindesten foregik også i min formandstid i Borgerforeningen. Det var efter min opfattelse et meget smukt minde med Hansen Jacobsens portrætbuste af byens store søn. I indvielsen holdtes taler af handelsminister Slebsager og kultusminister Jacob Appel. Jeg havde fået til opgave at overdrage stenen til kommunen, og sognerådsformand P. Hauge takkede, ligesom J.L.s søn, direktør, ingeniør O. Vang Lauridsen, Alfa, takkede for den ære og hyldest, der vistes hans far. –

Den gang var der naturligvis mange flere opgaver for en borgerforening end nu, hvorfor den da også nu

er sammensluttet med Turistforeningen, hvor jeg også en relativ kort tid havde sæde i bestyrelsen. –

På min 80 års fødselsdag var man så venlig at overrække mig diplom som æresmedlem af Borgerforeningen.

Efter at jeg på en fællesliste var blevet valgt til sognerådet, bad jeg efter 4 år om fritagelse for endnu en

Skyggen 1897–98.

periode, da jeg havde så meget at gøre i forretningen. – Men fælleslisten var ubønhørlig. 8 år er jo borgerligt ombud, og så havde man oven i købet sat mig som nr. 1 på listen. Naturligvis var det ingen uinteressant periode, men ligefrem æggende og forfriskende, som min gamle lærer, sognerådsformand P. Hauge, skrev i sit partiblads om mig, var det nu ikke, ligesom jeg ej heller alene havde æren af Hansen Jacobsen Musæts tilblivelse. – Det var så sandelig Vejen Borgerforening, for ikke at sige et enigt sogneråd, ja, hele befolkningen. – Men Hauge mente mig det godt. Vi var sjældent eller aldrig uenige. – Han var vel nok økonomisk – måske

for økonomisk, – og han førte Vejen kommune ud-
mærket gennem besættelsen. Og det var med små mid-
ler. Han – byens borgmester over for respektfulde ty-
skere – var kold, rolig og overlegen, og »han forstod
ikke tysk sprog«!!

Hauge og jeg afslørede en af sognerådets medlem-
mer som »kassebedrøver«. Det var en stor sensation og
samtaleemne mand og mand imellem.

Der var arbejde nok, og man må huske, at sogne-
rådets medlemmer samtidig var ligningskommission.
Skatterne var hårde dengang, men det har de jo for
resten altid været. – Vi arbejdede i høj grad om af-
tenen. I pauserne spillede jeg »Skevindsel« med kol-
lega, stenhugger Jens Chr. Jensen (S) med flere.